

Gozdarjevi otroci.

Božična deška enodejanka.

Iz nemščine prevel

VINKO LOVŠIN.

Osebe:

Karel } gozdarjevi otroci
Franc }
Maks }
Danilo, najdenček

Dragomir, škrat
Hasan, cigan
Laketbrada, gozdni možiček, palček
Angel

Pozorišče: gozd, v ozadju gozdarjeva hiša.

1. prizor.

Karel, Franc in Maks.

Karel (se pesti s Francem in ga zakadi po tleh): Hural... Jaz sem zmagovalec!

Franc: Le čakaj, drugič boš pa ti spodaj!

Karel: Oho!

Franc: Vedno si ti spodaj, samo danes...

Maks: Čajta, da se vaju jaz lotim, tedaj bo obema slaba predla.

Franc: No, no, le poskusi!

Karel: Sedaj pa konec s preprirom!

Franc: Se li mar jaz prepiram?

Karel: Čeprav ne. No, kaj naj pa sedaj počnemo? Sonce tako ljubko sije, kakor bi ne bil mrzel božični dan.

Franc: Pa je vendar mraz, brrr!

Maks: Sram te bodi! Dvanajst let si že star, in povrhu še gozdarjev sin, pa te še zebe!

Franc: Saj si tudi ti ves plav od mraza!

Maks: Povalim se malo po snegu, pa mi bo zopet toplo.

Karel: Vesta kaj, igravimo se malo.

Franc: Pst! Mama trka na okno.

Karel: Pojdi jo vprašat, kaj hoče!

Franc: Pa me počakajta, da se bomo skupaj igrali. (Odide.)

Karel: Kadar mama trka na okno, je tako, kot bi nas kdo polil z mrzlo vodo.

Maks: Seveda! Preradi pozabimo, da vlada žalost v hiši.

Karel: Prav res! Meni je tudi hudo, ampak očetu, očetu!

Maks: Zelo hudo je očetu, odkar je umrl naš bratec.

Karel: Komaj da še je. Vedno se ozira na prazen stol pri mizi; in spi tudi prav nič.

Maks: Vso dolgo noč hodi po hiši gori in doli in še mama ga ne more potolažiti.

Karel: Tako žalostno je sedaj pri nas.

Maks: Ravno tako se zdi očetu, kot bi bil imel samo njega. Saj smo mi tudi še tu.

Karel: Danilček je bil najmlajši in njegov ljubljeneček, njegova mačica.

Maks: Jaz sem pa mislil, da so samo deklice take mačice.

2. prizor.

Prejšnja, Franc.

Karel: Torej, kaj je?

Franc: Mama pravi, da ne smemo tako razgrajati.

Maks: Zakaj pa ne?

Franc: Očetu težko dene, da smo tako veseli... In vendar je danes božič.

Maks: Da, da, božič, pa prvi brez bratca!

Karel: Ako bi napravili očetu kako veselje, bi morda to pregnalo njegovo žalost.

Franc: Toda kako? Kakšno veselje mu hočeš napraviti?

Maks: Pomisliti moramo, česa si oče najbolj želi? ... Morda dolgo veliko pipo?

Karel: Kaj še... pipa... to ni nič.

Maks: Ali morda gorko kapo?... polhovko?

Karel: Kako?... Saj nimamo denarja.

Maks: No, če si tako prebrisan in ti ni nič po godu, kar drugi svétujejo, pa sam ugani!

Karel: Saj tudi bom!

Franc: Jaz pa nekaj vem...

Karel: No, kaj?

Franc: Oče je vedno rekel, da si želi toliko denarja, da bi mogel iti v pokoj, se preseliti v malo mesto in si tam kupiti hišico z yrtičkom.

Maks: Ha... ha... prosim te, to stane denarja, veliko denarja... tega pa mi nimamo.

Karel: Hm... denar... ako ni ničesar drugega kakor denar...

Maks: Sedaj pa govoriš drugače! Ravno tako delaš, kot bi imel mošnjo s cekini!

Karel: Tega nimam, ampak nekaj vem...

Franc: Kaj?

Maks: Gotovo kaj pametnega.

Karel: Rajši molči, jezičnej!

Maks: Kdo je jezičnej?

Franc: Kdo?... ti!... Molči že vendar!...

Karel, govori!

Karel: Samo če se ne bosta smejala?... Sicer vaju nabijem!

Maks: Jaz bom resen.

Franc: Jaz tudi!

Karel: Ali ne vesta, da na božič lahko pokličemo škrate?

Maks: Res?...

Karel: Pastir je rekel... Ta dan mora biti škrat ljudem pokoren.

Maks: Dalje, dalje!...

Franc: Maks, daj no mir.

Karel: Poklical bom škrate in mu ukazal...

Franc: Reci rajši, »prosil«...

Karel: Dobro torej: Poklical bom škrate in ga prosil, naj mi prinese veliko mošnjo cekinov, katere bomo dali očetu za božično darilo. S tem naj si potem kupi hišico v dolini, pa bo zopet vesel...

Maks: Hm... daj, daj, pripoveduj! Nisem mislil, da si tako prebrisan!

Franc: Ali pa veš, kje škrat biva?

Karel: Da, ne daleč od tu... vesta, tam v tisti veliki duplini, kjer je ona smreka na samem.

Franc: A, tam je?... Zato slišimo večkrat razbijanje in sekanje.

Karel: In zato se tako blišči okrog skale.

Maks: Kdo ti je to povedal?... Tudi pastir?

Karel: Ne, marveč oni stari zeliščar Janez.

Maks: Tedaj bo pa že res.

Franc: Torej, kdo gre k škratu?

Karel: Mislim, da bi šli vsi trije.

Maks: Jaz... jaz... pa — če se nam kaj pripeti?

Karel: Menda se vendar ne bojiš? Saj tu gre za našega očeta.

Maks: Seveda gre za očeta... Pa naj bo!

Franc: Saj nas menda ne bo mama medtem pogrešala!

Karel: Hitro na pot! Pojdita! (Vsi trije odidejo.)

3. prizor.

Hasan, Danilo.

Hasan: Naprej, dečko! Le hitro stopaj!

Danilo: Ne morem več. Saj se še zgrudim od utrujenosti.

Hasan: Jaz ti ne morem pomagati. Še danes te moram pripeljati čez hribe v naše drugo taborišče.

Danilo: Živ ne pridem tja.

Hasan: Babica je ukazala in ona ne pozna nobene šale.

Danilo: Vem.

Hasan: Tedaj naprej!

Danilo: Hasan!

Hasan: Kaj hočeš?

Danilo: Hasan, bodi tako dober in me izpusti!...

Hasan: Saj moléduješ že vso pot, ko vendar veš, da je vsaka beseda zastonj!

Danilo: Jaz hočem nazaj k svojim staršem!

Hasan: K svojim staršem?... Kaj pa veš o svojih starših?... In kje jih boš iskal?... Morda so že davno mrtvi?...

Danilo: Ne govôri tako! Saj se še dobro spominjam! Mama je bila tako mlada in lepa in vsak večer je sedela pri moji postelji ter molila z menoj.

Hasan: Molči... Ti si sedaj cigan in moraš pri nas ostati... Si razumel?

Danilo: Tvoja babica me je ukradla, saj si mi ti sam pravil...

Hasan: Da, in zato me je natepla, da so se mi še dolgo poznale krvave klobase po hrbtu.

Danilo: Ubogi Hasan!... Saj ti nisi tak, kot so drugi. Ti si dober in me imaš rad.

Hasan: Neumnost! Rad?... jaz nimam nikogar rad, prav nikogar!

Danilo: Jaz pa vem!... Saj nisem tako neumen, čeprav sem šele deset let star.

Hasan: Ali si res zelo truden?

Danilo: Res... zelo.

Hasan: Tedaj sedi na onile parobek, jaz pa grem v hišo, da si izprosim košček kruha.

Danilo: O blagor ti, da znaš prositi. Jaz bi ne mogel.

Hasan: Zato si pa tolikrat tepen. Mladi cigančki morajo znati prositi.

Danilo: Sem li mar ciganček?

Hasan: Sem li mar jaz?... Odredili so me za cigana in vsi pravimo stari ciganki »babica«.

Danilo: Še nekaj te prosim, Hasan! Povej mi, zakaj me moraš peljati v drugo taborišče?

Hasan: Sedaj ti že lahko povem. Babica se boji, da ji mejna straža preišče taborišče zaradi tebe. Zato te moram spraviti drugam na varno.

Danilo: Pa ostaneš ti še nadalje pri meni?

Hasan: Najbrž. Jaz se bojim financarjev in policije.

Danilo: Saj si vendar velik in močan.

Hasan: Jaz tudi mislim! Močan sem kot malokdo! Tudi puško znam nositi in ti ustrelim ptiča, kadar leti.

Danilo: Ko bi bil jaz na tvojem mestu, bi bil vojak!

Hasan: Brrr!... vojak!... Pri vojakihi je treba biti v vojašnici... in ubogati je treba in kar je najhujše... treba se je vsak dan umivati.

Danilo: O, potem je pa prav lepo!... Saj moraš babico tudi ubogati.

Hasan: Molči sedaj in bodi tiho, dokler se ne vrnem. Ali si lačen?

Danilo: Da, lačen sem, lačen. (Hasan odide v hišo.) ... Tako!... če misli, da ga bom čakal, se zelo moti!... Jaz nočem ostati pri ciganih! Kar zbežim odtod!... Toda kam?... S svojimi dolgimi nogami me precej ujame. Glej, koš!... Kar pod koš se skrijem, da odide! (Smukne pod koš.)

4. prizor.

Hasan (se vrne).

Hasan: Tako!... Dobri ljudje so tukaj in niso odgnali ubogega cigana; marveč so mi dali hleb kruha!... Na, Danilo... hola!... kje pa si, tiček? Menda ni zbežal odtod?... Le čakaj me, tiček, to boš pa plačal, ko te dobim. Te že vjamem. Potem pa poizkusi še enkrat ubežati!... Takega dečka ne smeš pustiti izpred oči, mi je rekla babica. No, daleč ne more biti... Pogledam v tejle smeri. (Odide.)

5. prizor.

Karel, Franc in Maks.

Karel: Tako, sedaj smo zopet varni.

Maks: Strahú sem zadosti prestal.

Franc: Samo da bo držal besedo stari Laketbrada!

Karel: Škrati vedno drže besedo. Saj nam je rekel, naj gremo naprej in da nam bo prinesel veliko mošnjo zlata.

Maks: Oh, kako bo oče vesel!

Franc: Ko mu bomo izročili mošnjo zlatá!

Maks: Pokukaj no malo skozi okno, Karel, in poglej, kaj oče dela?

Karel (pogleda): Pri peči sedi... in mama je pri njem in plete.

Franc: Torej nas nista pogrešila.

6. prizor.

Prejšnji, Laketbrada.

Laketbrada: O, saj ste tu, drzni dečki!... Vi ste me poklicali iz mojega kraljestva.

Karel: Kralj Laketbrada, saj veš, čemu smo te klicali?

Laketbrada: Hm... da!

Maks: Očeta hočemo zopet razveseliti in osrečiti.

Laketbrada: To je zelo lepo od vas; zato sem pa tudi ustregel vaši želji. Če bo pa vprav zlato osrečilo vašega očeta, pa ne vem.

Franc: Saj si ga je tolikrat želel, zato smo ga hoteli razveseliti z njim.

Laketbrada: Tu je zlato!... Zanj si oče lahko kupi veliko hišo. Preden pa vam izročim zlato, mi morate obljubiti, da boste v svojem življenju várovanj zemljo, ki vas redi. Ali obljubite?

Vsi trije: Obljubimo!

Maks: Saj smo slovenski dečki!

Franc: In gozdarjevi otroci!

Laketbrada: Dobro... Tu imate zlato!... Nesite dar svojemu očetu, katerega spoštujem, ker mu je ljub vsak kamen, vsako drevo v gozdu in nas je večkrat že rešil sovražnih in hudih zveri!...

Pojdite in potem mi poveste, če je moj dar utešil gozdarjevo žalost.

Franc: Bog plačaj, kralj Laketbrada!... Pojdimo k očetu! (Odidejo.)

Laketbrada. Sam še hočem prepričati, kako učinkuje moje darilo... Čemu neki pa ima človeška hiša toliko oken!?... Lahko se kar notri pokuka. Jaz prav rad malo pogledam v človeška bivališča. Mnogo lepega se tu vidi, a večkrat tudi mnogo grdega... Aha,... sedaj stoje dečki pred očetom... Oče se ozre... in pregleduje kovino... Kaj?... Ali prav vidim?... Sedaj je odmajal z glavo in odvrnil zlato?... Ali se mu meša?... Kdaj sem še videl tako nespametnega človeka?... Uboga žena pa bridko joka... Otroci ne vedo, kaj početi... Žalostni gredo proti vratom... Hitro proč od okna, stari Laketbrada, nihče ne sme vedeti, da so škrti radovedni.

7. prizor.

Dečki in Laketbrada.

Franc: Oh, kralj Laketbrada, tu je tvoje zlato.

Maks: Oče ga ne mara.

Franc: Rekel je: »Mojega mrtvega malčka mi vrnite, ne pa mrtvo zlato.«

Karel: Prepričan sem bil, da se bo razveselil.

Laketbrada: Hm... vaš oče je posebne vrste človek! Torej noče mojega zlata?

Franc: Ne bodi hud!... Ne, noče ga!

Laketbrada: Nič zato. Ne posreči se vsako delo, katero pričnemo. Zlato pa si lahko obdržite, ker tako ljubite svoje starše.

Franc: Naše naj bo zlato?

Laketbrada: Seveda.

Franc: Z njim bomo staršem lahko kupili hišo.

Maks: Sedaj ga moramo skriti, da ga kak tat ne ukrade. Tamle za onim košem je prav primerno mesto. (Neseta s Francem zlato za koš.)

Laketbrada: Hm... kaj naj storimo z vašim očetom? Ali ima še kako drugo željo?

Karel: Zdravja si želi, ker ima tako hud revmatizem.

Laketbrada: Hm, to bi se mu dalo morda pomagati!

Franc: Res...? O, kaka sreča bi to bila!

Maks: Kako dober si, kralj Laketbrada!

Laketbrada: Jaz sam sicer ne morem pomagati vašemu očetu, pač pa moj prijatelj, škrat Dragomir.

Karel: Oni hudi...?

Laketbrada: Tisti, ki kuha iz zelišč v gozdu vsakovrstne pijače. Ta gotovo pozna sredstva tudi proti revmatizmu. Samo — da je skopuh in vam zastonj ne bo napravil.

Karel: Kaj naj mu pa damo za to?

Laketbrada: Rad ima zlato.

Maks: Ako nam pripravi tako pijačo, mu podarimo zlato mošnje.

Laketbrada: Kaj?! Komaj ste prišli do bogastva, pa ga hočete že zapraviti?

Franc: Saj je vse za očeta!

Karel: Sevedal.

Maks: Kaj nam pomaga vse zlato, ako pa oče niso veseli?

Laketbrada: Torej dobro! Pojdite z menoj k Dragomiru. Pokličemo ga iz njegove dupline. (Vsi odidejo.)

8. prizor.

Hasan, Danilo pod košem.

Hasan: Nobenega sledu ni za dečkom, čeprav sem se na vse strani oziral. Kaj naj počnem? Babica mi ga je tako priporočila, da se ne upam vrniti brez njega... To bi padala palica... Najbolje bo, da se izselim. Za pomorščaka me že vzemo. Toda... poprej hočem napraviti še malo kupčijo... Nespaletni otroci, ki sem njihovim razgovorom ravnokar prisluškoval, so hoteli podariti zlato škratu! Smešno! Kakor da bi škrti kaj potrebovali! Položili so ga pa za koš... To je pa še bolj smešno...! Zlato vzame cigan Hasan, si kupi lepo obleko in pištolo, potem pa z bogom svet...! (Gre h košu, da bi vzel zlato.)

Danilo (pod košem s spremenjenim glasom): Stoj...! Gorjel Gorjel!

Hasan (odskoči): Vsi dobri duhovi! To pa ne bo nič pridal! Zlato je začarano!

Danilo: Gorje...! Gorje...!

Hasan: Straši...! Kar zbežim odtod in se nikdar več ne povrnem. (Zbeži, ne da bi odnesel zlato.)

Danilo (se splazi izpod koša): Hvala Bogu...! Sedaj se pa gotovo nič več ne vrne. Zebe me pa prav pošteno...! Pa sem vsaj gozdarjevim dečkom obvaroval zlato... (si mane roke.) Kaj naj pa sedaj počnem? Ali bom našel take ljudi, ki me bodo sprejeli? Priporočim se ljubemu Bogu. (Poklekne in moli.) O ljubi nebeški Oče, pomagaj ubogi siroti v stiski! Váruj me, vodi me in ne daj, da še kdaj padem v roke ciganom...!

9. prizor.

Danilo, angel.

Angel: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so dobre volje!

Danilo: Prikazen...!

Angel: Vstani, deček!

Danilo: Angel!

Angel: Da, deček, božični angel, eden tistih sem, ki jih je ljubi Bog poslal

na zemljo, da bi várovali dobre in pridne dečke in jih razveseljevali!

Danilo: Kako si lep...! Ali mi boš pomagal?

Angel: Gotovo.

Danilo: Ali me popelješ nazaj k mojim staršem?

Angel: Še ne, ker tvojih staršev že davno ni več na zemlji, ti pa si komaj začel živeti.

Danilo: Moji starši so mrtvi?

Angel: So že v večnem življenju.

Danilo (joka): O—o!

Angel: Umrli so od žalosti, ker je njihov malček iz nepokorščine tekel v gozd in se ni več vrnil.

Danilo: Cigani so me ujeli...!

Angel: Vem...! In ti si tri leta delal pokoro za svojo neubogljivost. Tvoji starši so prosili zate, zato me pošilja Vsemogočni, da ti pomagam.

Danilo: Tedaj me pelji, kamor hočeš.

Angel: Pojdi, moj sin, in zaupaj mi!

Danilo: Kam gre najina pot?

Angel: Prinesi srečo v neko družino! Tvoji starši so umrli od žalosti za izgubljenim sinom... Nadomesti ubogemu očetu izgubljenega sina in prinesi božični mir v hišo, kjer vlada žalost!

Danilo: Kako pa naj jaz kaj takega storim?

Angel: Jaz te popeljem! (Odideda.)

10. prizor.

Karel, Maks, Franc, Laketbrada, škrt Dragomir.

Laketbrada: Na cilju smo, Dragomir.

Dragomir: Hm... to je gozdarjevo... Hm...

Karel: Da, tu stanujemo.

Dragomir: O tem se moram šele prepričati... hm (pokuka skozi okno.)

Franc: Kako je nezaupen!

Maks: Kar jeza me grabi, ko ga gledam. **Karel:** Najbolje bi ga bilo malo potipati...!

Laketbrada: Saj sem vam pravil... A ima še mnogo drugih slabih lastnosti.

Dragomir: Moža vidim in ženo, ki se ne prestano briše.

Karel: Mama joka.

Dragomir: Jokajočih ljudi pa jaz ne morem trpeti.

Maks: Daj, osreči mamó, pa ne bo več jokala.

Dragomir: Ne bodi predrzen, deček!

Laketbrada: Torej si se prepričal, da gozdar resnično tam sedi?

Dragomir: Hm... kaj vem, če je res gozdar? Hm.

Laketbrada: Da, je..., moja častna beseda... Sedaj pa z vodo proti revmatizmu na dan!

Dragomir: Se mi ne ljubi.

Karel: Kaj...? Saj si vendar obljubil?

Dragomir: Škratom ni treba vsega držati, kar obljubijo. Najprej mi pokažite zlato!

Maks (prinese mošnjo): Tu je!

Dragomir: Ha, radi bi me goljufali! Hm!

Karel: Kaj...? Goljufali?

Dragomir: To naj bo zlato? Ha..., ničesar ne dam. Dobite si zdravilne vode kje drugje...!

Karel: Saj te ne bomo goljufali.

Franc: Zlato nam je dal kralj Laketbrada, ki je prijatelj ljudi.

Dragomir: Norec!

Franc: Ti ga žališ, ko praviš, da to ni zlato!

Dragomir: Zalim ga...? Tako...? No, zaradi mene...! Še enkrat pravim, da to ni pravo zlato.

Laketbrada: Dragomir, ne žali me! Jaz nikogar ne goljufam!

Dragomir: Jaz ti pa ravno tako nič ne verjamem, kakor tem človeškim otrokom. Le samemu sebi verjamem!

Laketbrada: Daj sém zdravilno vodo...!

Dragomir: Nikoli!

Laketbrada: Tedaj ti jo vzamem s silo. (Popade škrate, se tepeta.)

Franc: Pomagajmo vendar kralju Laketbradi! (Vsi planejo na škrate.)

Dragomir: Pusti me... pusti me!

Laketbrada: Ali nam daš zdravilno vodo?

Dragomir: Da, dam.

Laketbrada: Priznaš, da je moje zlato pristno?

Dragomir: Da, da, pristno!

Laketbrada: Slišite dečki?

Dragomir (pokaže steklenico): Tu imate vodo. Vsako uro eno kapno žličko in revmatizem izgine v nekaj dneh.

Maks: Hurááá! Sedaj pa poneseš očetu zdravje za božično darilo.

Dragomir: Dajte mi denar!

Karel: Tu ga imaš. Ako bi imeli več, bi ti prav vse dali.

Franc: Hitimo brž k očetu! (Dečki odidejo.)

Dragomir: Vendar enkrat zopet nekaj za mojo zlato zbirko... Jaz ubogi škrat sem tako zapuščen in mi vedno najpotrebnejšega manjka.

Laketbrada: Ne blebataj takih neumnosti vpričo starega prijatelja, ki te pre-dobro pozna.

Dragomir: Moj prijatelj...? Jaz nimam nobenega prijatelja...

Laketbrada: No... No...

Dragomir: Dokaži, da si moj prijatelj!

Laketbrada: Hm..., poglej no malo sem-kaj!

Dragomir: Da bi te...! — tristo! — To je — to je drag kamen iz čiste pene.

Laketbrada: Hotel sem ga podariti gozdarjevim otrokom, ker je njihovo srce podobno temu dragemu kamnu.

Dragomir: Ali se ti meša...? Gozdarjevim otrokom dati tak zaklad?! Kaj pa ti razumejo na take reči!

Laketbrada: Jaz jim hočem pripraviti božično veselje.

Dragomir: Ti... kaj pa, ko bi meni dal kamen v zameno za zlato?

Laketbrada: Dobro... pa naj bo to dokaz prijateljstva, ki sem ti ga hotel izkazati.

Dragomir (objame Laketbrado): Moj dragi prijatelj!

Laketbrada: Aha... sedaj šele spoznaš? Dobro, zamenjajva!

11. prizor.

Prejšnja, Karel.

Karel: To je pa prehudo!

Laketbrada: No, nó... Zdi se mi, da jokaš?

Karel: Dečki se ne smejo jokati. To mi je prišlo kar tako v oči. Oče noče tudi o zdravilu ničesar slišati. Rekel je: »Otroci, kaj mi pomaga zdravje in bogastvo, če je pa prostor pri mizi prazen?«

Laketbrada: Raca na vodi... Tvoj oče je pa res trmoglav!

Dragomir: Taki so vsi stari gozdarji, da jim ni mogoče do živega.

Laketbrada: Saj ima vendar vas tri mesto izgubljenega.

Karel: A oni je bil njegov ljubljencček.

Dragomir: Potem pa ni pomoči. Pojdiva Laketbrada!

Laketbrada: Takoj! (Karlu:) Tako, moj otrok, kot plačilo za vaše blago srce lahko obdržite zlato in zdravilo.

Karel: Toda oče! — —

Laketbrada: Morda se bo oče kdaj pozneje potolažil. Oboje shranite dobro do-lej.

Karel: Kako naj se ti zahvalimo, kralj Laketbrada?

Laketbrada: S tem, da ostanete ti in tvoja dva bratca tako dobri, kot ste sedaj. Pozdravljen, moj sin! Če pa čez leto dni zopet česa potrebuješ, se spomni Laketbrade, ki rad pomaga. (Odideta z Dragomirom.)

Karel: Kaj sedaj...? Bojim se, da je očetu zatemnel razum, ker sicer bi moral pač čutiti, kako ga imamo radi. Zlato je vendar lepo, a pravega veselja nimam nad njim. Oooo... kaj pa je tam v gozdu...? Taka svetloba...! In bliza se... ooo, kako lepo... Angel... ne... dva angela, eden nese božično drevesce — kam neki gresta? Takoj pokličem brata, da tudi vidita čudež. (Kliče v hišo): Franc, Maks... hitro, hitro!

12. prizor.

Karel, Franc in Maks.

Franc: Gori...!

Maks: Kaj pa je? Ravno sva se hotela malo ogreti.

Karel: Videla bosta nekaj čudovitega.

Franc: Kaj pa?

Karel: Bosta že videla, le malo počakajta!

13. prizor.

Prejšnji, angel, Danilo.

(Danilo je oblečen praznično in nese božično drevesce.)

Angel: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!

Karel: Amen!

Angel: Otroci, prinašam vam največje veselje, prinašam vašemu očetu to, kar bo ozdravilo njegovo srce in ga storilo zopet veselega in srečnega.

Maks: Ali si ti božični angel?

Angel: Da jaz sem angel miru, ki ga pošilja Bog o božiču na zemljo mir delit.

Karel (kaže Danila): In ta deček... Jeli tudi angel? Saj nima perotnic!

Angel: Ne, on je človek kot vi, ubog in

zapuščen deček, sirotá, ki nima prostora, kamor bi položil svojo glavo.

Franc: Ubogi deček! Kako ti je ime?

Danilo: Danilo.

Franc: Kakor našemu umrlemu bratu.

Angel: On naj zasede prazno mesto pri mizi in prazen prostor v srcu vaših staršev.

Karel: Samo če ga bo oče maral?

Angel: Jaz pojdem sam k vašemu očetu in ga pripravim na to. Pazite dobro na dečka! (Odide v hišo.)

Franc: Ali nas boš imel rad?

Danilo: O, zelo rad!

Karel: A mi se igramo večkrat zelo divje.

Danilo: To znam tudi jaz. Če malo primeš drevesce, pa vam pokažem, kako sem močan.

Franc: To bo še pozneje tudi čas. Sedaj se vendar ne bomo boksali.

Maks: Samo če bo oče poslušal angela?

Karel: Angela moramo poslušati.

Franc: Vesta kaj, zapojmo lepo božično pesem. Oče tako rad posluša petje.

Karel: Dobro! Začni! (Pojo pesem: Sveta noč. Vrata pri hiši se odpro, angel stopi na prag, za njim se vidita gozdar in žena. Angel pelje Danila k njima. Gozdar objame Danila in poklekne k njemu. Angel razprostre roke k blagoslovu.)

Zastor pade.

Francè Kunstelj:

Koledniška.

*Mi smo sveti trije kralji:
Gašper, Miha, Boltežar.
Prosimo vas, da bi dali
Detecu vsaj skromen dar.*

*Zvezda nas je popeljala
o repni betlehemskega hleva;
Mati Dete je zibala,
rajski slišali smo spev.*

*Luč nebeška zažarela
v jaslicah je Detecu,
nas pa radost je prevzela,
vse smo dali Jezusu.*

*Radi, radi bi še dali,
prosimo pri vas za dar,
saj smo sveti trije kralji:
Gašper, Miha, Boltežar.*

